

IZSAKHÁR

GION NÁNDOR

M. Holló János egyszer kora reggel egy kis színházi látcsövet talált a szemében. Azazhogy nem is ő találta meg, hanem egy asszony, egy gömbölyű karú, szép asszony, aki mindennap kora reggel, illetve hajnalban, amikor még alig világosodott, megjelent a bérházak között, zsákot szorongatott a hóna alatt, sorra járta a szemeteskannákat, beletúrt mindegyikbe, és telerakta a zsákot a szemétre dobott kenyérdarabokkal.

M. H. Jánost már hetek óta a szemében turkáló asszony ébresztette reggelenként, a szemeteskanának zörgésére ébredt, és ilyenkor leginkább fázósan az ablakhoz ment, és kissé megrökönyödve nézgette a serénykedve hajlongó asszonyt. Aztán egy reggel felöltözött, és maga is lement a szeméttárolóhoz. Az asszony azon a reggelen találta meg a kis színházi látcsövet, kikotorta a szemétből, de nem rakta el a zsákjába, feltette az egyik kanna tetejére, és ment tovább, gyűjtötte a savanyú szagú, eldobott kenyérdarabokat. M. H. J. hal-kan a látcsőhöz osont, kezébe vette, aztán a szeméhez emelte, és rászegezte az asszonyra.

Most közvetlen előtte volt az asszony, aki még nem vette észre őt, háttal állt neki, a szemeteskannában kotorászott, gömbölyű karjai eltűntek, így hát M. H. J. az asszony vaskos lábikráit nézte és a könnyű nyári ruha alól kivillanó combjait.

Az a kis látcső egészen közelre hozta az asszonyt, M. H. J. nagy kedvet érzett, hogy kinyújtsa a kezét és megérintse, de ehelyett inkább megkérdezte:

— Kinek viszi ezt a rengeteg száraz kenyeret?

Az asszony előhúzta karjait a szemeteskannából, és szembefordult M. H. J.-vel. Szép asszony volt, haját vékony selyemkendővel kötötte hátra, szemei tisztán csillogtak, és mosolygott is. M. H. J. még

mindig a színházi látcsővel nézte, úgy érezte, hogy egyenesen az arcába kérdez.

— Ki eszik ma ilyen száraz, savanyú kenyérdarabokat?

— A disznók — mondta mosolyogva az asszony.

— A disznók?

— A disznóknak viszem — mondta az asszony. — Kár lenne ezért a sok kidobott kenyérért. Összegyűjtöm a disznóknak.

— Tehát a disznók — motyogta megkönnyebbülten M. H. J.

Az asszony nevetett, megigazította a kendőt a fején, és azt mondta:

— Talán csak nem hitte, hogy én eszem meg ezt a nagy zsák kenyeret?

— Sok mindenre gondoltam — mondta M. H. J. — Igen. Erre is gondoltam.

— Szép, nagy házunk van a város szélén — mondta büszkén az asszony. — És disznókat hizlalunk. Most is tíz kövér disznónk van.

— Értem — mondta M. H. J.

— Kár lenne ezért a sok eldobott kenyérért — mondta ismét az asszony.

— Persze — bólintott M. H. J., és levette a szeméről a látcsövet. Az asszony mintha hátraugrott volna, most távolabbról, vagy öt méterről mosolygott rá. M. H. J. majdnem zavarba jött, szorongatta a látcsövet, és megkérdezte: — Ezt is a szemétnben találta?

— Igen — mondta az asszony. — A kanna legalján volt.

— Színházi látcső — mondta M. H. J. — Valaki a szemétre dobta, mert nincs rá szüksége.

— Kinek van manapság ilyesmire szüksége? — kérdezte az asszony. Aztán mindjárt válaszolt is. — Manapság senki sem jár színházba.

— Vannak, akik járnak — jegyezte meg bizonytalanul M. H. J.

— Maga jár színházba? — kérdezte az asszony.

— Nem. Nem járok — mondta M. H. J., és mindjárt meg is bánta, hogy ezt mondta, azért gyorsan hozzáfűzte. — De a látcsövet szívesen megtartanám.

— Minek, ha nem jár színházba?

— Nézelődnék. Onnan fentről — mutatott M. H. J. a nagy bérházra, amelyben lakott.

— Hányadik emeleten lakik?

— A negyediken — mondta M. H. J.

— Nem túl magasan — állapította meg az asszony.

— Nem túl magasan — hagyta rá M. H. J. — De azért onnan is lehet nézelődni.

— Sok ideje lehet magának — mondta az asszony. — És bizonyára nagyon unatkozik.

— Nem unatkozom — tiltakozott M. H. J. — Csak éppen szeretek nézelődni onnan fentről.

— Dolgozik is valamit?

— Dolgozom — mondta M. H. J. majdnem olyan büszkén, mint az asszony, amikor közölte vele, hogy szép házuk van a város szélén. — Regényt írok.

— Miről?

— Izsakháról.

Most az asszony jött zavarba, nem mosolygott már, félrefordította a fejét, a szemetes kannákat nézte, és úgy kérdezte:

— Mi az, hogy Izsakhár?

— Bibliai alak. Jákob fia. Egy a tizenkettő közül.

Az asszony szemmel láthatóan még mindig nem értette, hogy ki volt Izsakhár, de nem is érdekelte túlságosan, mert azt kérdezte M. H. J.-től:

— Mikor fejezi be a regényt?

— Sokáig fog tartani — mondta M. H. J. — Hosszú regény lesz.

— Elkezdte már?

— Elkezdtem — hazudta M. H. J., és hirtelen nagyon elszégyellte magát, és akkor ott, a szeméttároló mellett elhatározta magában, hogy aznap valóban belekezd az Izsakháról szóló regény írásába.

— Hát akkor tartsa meg a látcsövet — egyezett bele az asszony. — Nekem úgyszincs rá szükségem. Mindenfélét talállok a szemétben, amire semmi szükségem. A látcsőre sincs szükségem. Maga pedig legalább nézelődik vele onnan fentről.

— Köszönöm — mondta M. H. J. A látcsövet ismét a szeméhez emelte, és a bérház felé fordult.

Az ablakokat nézte, amelyek mögött korán kelő emberek mosakodtak és öltözködtek. Nem látta ugyan őket, de tudta, hogy mosakodnak és öltözködnek és hamarosan munkába indulnak. Aztán a szemközti bérházat vette szemügyre, minden ablakot megnézett, lassan mozgatta a fejét, a nyaka már fájni kezdett, de módszeresen sorra vett minden ablakot.

Egyszerre csak egy nagy katonai távcsővel találta magát szembe. A szemközti bérház egyik, ötödik emeleti ablakából nagy ka-

tonai távcső szegeződött rá. Valaki őt nézte onnan. Őt és az asszonyt, aki már megint a szemeteskannákban kotorászott, és száraz kenyérdarabokat rakott a zsákjába. M. H. J. riadtan elkapta tekintetét, de aztán megint szembefordult a katonai távcsővel. Szerette volna kifürkészni, hogy ki van mögötte, a kis színházi látcsővel azonban nem sokra ment a hatalmas katonai távcsővel szemben. Hiába meresztette a szemét, senkit sem sikerült meglátnia.

M. H. J. megadóan leengedte a kezét, és azt mondta az asszonynak:

— Felmegyek most már. Dolgoznom kell.

— Dolgozzon — mondta az asszony anélkül, hogy felegyenesedett volna a szemeteskannából. — Írja a regényét, és ne sokat nézelődjön, mert soha nem fogja befejezni.

— Köszönöm a látcsövet — mondta kedvetlenül M. H. J.

— Nekem nincs rá szükségem — mondta az asszony. — Mindenféle furcsa holmikat szoktam találni a szemétben. Ha érdeklík az ilyen furcsa holmik, lejöhet máskor is, szívesen magának adom őket. Nekem nincs rájuk szükségem.

— Lejövök máskor is — mondta M. H. J., bár ebben egyáltalán nem volt biztos. A rászzegeződő katonai távcső nagyon elkedvetlenítette. — Ha furcsa holmikat talál, tegye csak félre a számomra.

Azzal M. H. J. eloldalgott a szeméttárolótól. Felment a negyedik emeletre, kitérta szobája ablakát, és újból szemügyre vette a szemközi bérházat. A katonai távcső most is rámeredt, és M. H. J. most sem láthatott senkit mögötte. Kényelmetlenül érezte magát, a két nagy üveglencse fenyegetően villogott feléje, és ő akaratlanul is hátralepett az ablaktól. De akkor eltűnt a katonai távcső, a szemközi ablak kis ideig üresen ásitott, aztán megjelent benne egy fehér papírlap, amelyre nagy betűkkel a következő kérdés volt felírva:

KI AZ AZ ASSZONY?

M. H. J. hangosan felsóhajtott. Most már nem érezte magát kellemetlenül, örült, hogy a szemközi ablakból beszélgetni akarnak vele. Barátságos ember az illető, gondolta M. H. J., nem kellett volna megijedni a távcsövetől; tulajdonképpen nem is olyan ijesztő egy nagy távcső. Egyenes választ persze nem tudott adni a kérdésre, maga sem tudta, hogy ki az az asszony, aki reggelenként a szemétben turkál; egy pillanatra a szeméttároló felé fordította a kis színházi látcsövet, de az asszony már nem volt ott, bizonyára megpakolta zsákját száraz kenyérdarabokkal és elindult a város szélén levő házába.

Így hát M. H. J. kitépett egy lapot a jegyzetfüzetéből, és nagy betűkkel ráírta:

DISZNÓKNAK GYŰJTI A KENYÉRDARABOKAT.

Szemben felbukkant a katonai távcső, aztán gyorsan eltűnt, az illető elolvasta a választ, és kisvártatva papírlapon nyugtázta is:

ÉRTEM!

M. H. J. elolvasta a színházi látcső segítségével, és úgy érezte, hogy még tartozik némi magyarázattal. Ezért kitépett még egy lapot a jegyzetfüzetéből, és ráírta:

SZÉP KERTES HÁZA VAN A VÁROS SZÉLÉN.

Megnyugtatóására szemközt ismét megjelent ugyanaz a papírlap:

ÉRTEM!

Közben megelevenedett a bérházak környéke. A korán kelő emberek már megmosakodtak és felöltöztek és elindultak dolgozni. M. H. J. most őket nézte fentről, a negyedik emeletről, és ha időnként feljebb emelte a színházi látcsövet, látta, hogy a katonai távcső is a munkába siető emberekre irányul. Azok ott lent sokáig nem vették észre, hogy figyelik őket, de később kilépett a szemközti házból egy fiatal pár, nyilván ifjú házaspár volt, talán ugyanazon a munkahelyen is dolgoztak, karonfogva léptek ki az épületből, és a férj felnézett, és meglátta M. H. J.-t a színházi látcsővel. Ráhunyorított onnan letről, vicsorított is, aztán bal karját jobb karjának könyökhajlatába helyezte, majd jobb alsókarját többször meg-lódította.

M. H. J. felháborodott a trágár mozdulat láttán.

— Marha — mondta dühösen, de mivel tudta, hogy az úgysem hallja, gyorsan felírta egy papírlapra:

NEM TÉGED NÉZLEK!

Ez igaz volt, M. H. J. az ifjú feleséget nézte. Felmutatta a papírlapot a férjének, de az nem vett tudomást róla, látcső nélkül talán el sem olvashatta az írást, megint csak többször behajlította a jobb karját.

M. H. J. felháborodva és kissé szomorúan bámult utánuk. Amikor eltűntek az épület sarka mögött, kitépett egy papírlapot a jegyzetfüzetéből, és azt írta rá:

BIZONYÁRA IFJÚ HÁZASOK

A katonai távcső felé fordította a papírt. Csakhamar megérkezett a rövid igenlő válasz.

AZOK!

M. H. J. akkor elment az ablaktól, és az asztalhoz ült. Az asz-

talán egész halom tiszta papírlap hevert, mellettük három vadonatúj golyóstoll. Mindezt már régóta előkészítette, már régen hozzá akart fogni a regényhez, de ez ideig csak Jákob áldását másolta ki a Bibliából.

„Izsakhár erős csontú számár, a karámok közt heverész. S látja, hogy jó a nyugalom és hogy a föld mily kies: teher alá hajtja hátát, s robotoló szolgává lesz.”

Tulajdonképpen ez a halálos ágyon elmondott apai áldás miatt akart M. H. J. regényt írni Izsakhárol. Átok volt ez az áldás, gonosz jóslat, egy haldokló öregember igazságtalansága, talán keserűsége vagy éppen irigysége. Ki tudja? Gonoszok lehetnek-e egyáltalán a haldoklók? A haldokló látnokok? Gonoszok lehetnek, minden bizonnyal, ismételte már ezredszer M. H. J. Hiszen hazudhatnának, ha jobbat nem tehetnek. Egyébként Jákob nem is volt tévedhetetlen látnok, nem teljesült be minden jóslata. De ha az Izsakhára és Izsakhár nemzetségére vonatkozó jóslat beteljesült? M. H. J. valójában ettől rettegett. Mert lehetetlen leellenőrizni, hogy beteljesült-e. Nem teljesült be, bizonygatta magában M. H. J., és azt akarta megírni egy hosszú, talán háromkötetes regényben.

De nem tudott hozzáfogni az íráshoz, a papírlapok és a golyóstollak hónapokon át porosodtak az asztalon, és ő még most sem tudott leírni egy szót sem. Pedig elhatározta, hogy ma tényleg elkezd, annak az asszonnak is megígérte ott lent a szemeteskanának mellett, amikor az rákérdezett és ő hirtelen elszégyellte magát.

A kis színházi látcsővel babrált, próbált Izsakhára gondolni, ehelyett azonban megint az az ember jutott eszébe, aki a szemközti bérházból a katonai távcsővel nézelődik. Semmi sem tud róla, még azt sem tudja, hogy férfi-e, vagy nő. Biztosan férfi, gondolta, hiszen a szemétkben turkáló asszony felől érdeklődött. Biztosan férfi, lehet, hogy katonatiszt, katonai távcsőve van. Csakhogy a katonatisztek nem érnek rá bérházablakokból nézelődni. Esetleg nyugdíjas katonatiszt. Vagy vadász. Ez az. Vadász. Vadászoknak is szükségük lehet távcsőre, amikor a barna szántóföldeken fácánok, nyulak vagy rókák után kutatnak. Egész biztosan vadász, gondolta M. H. J., a vadászok általában barátságos emberek, és az ott a szemközti bérházban kétségtelenül barátságos ember. M. H. J. ugyan nem ismert egyetlen vadászt sem, de feltételezte róluk, hogy jó kedvű emberek, mivel sokat tartózkodnak a szabadon, és az mindig jó hatással van az emberek kedélyére. Íme, még a kátrányozók is...

Csak most jutottak eszébe a kátrányozók. Pedig a szobájában

vagy fél órája érezte már a fortyogó kátrány bűzét. Nem értette, hogyan feledkezhetett meg róluk. Amióta a két bérház közé oda-építettek egy hosszú, lapos, földszintes épületet, amelyből majd áruházzá lesz egyszer, és amelynek tetejét néhány nappal ezelőtt kezdték kátrányozni, M. H. J. minden délelőtt hosszasan figyelte a tetőn dolgozó munkásokat. Ketten voltak, és M. H. J. magában csak úgy nevezte őket, hogy: a Beszédes Kátrányozó és a Szűkszavú Kátrányozó. Különösen a Beszédes Kátrányozót kedvelte, aki legtöbbször vidáman fütyörészett, vagy pedig érdekes történeteket mesélt a társának.

M. H. J. az ablakhoz ment, és lenézett az épülő áruház tetejére. Ott volt a két kátrányozó, félmeztelenül dolgoztak, M. H. J. rájuk emelte a kis színházi látcsövet, s egészen közelről látta, hogy rettetően izzadnak, arcukon és testükön csurgott a veríték. Nagyon meleg lehetett a tetőn, a nap a fejükre tűzött, lábuknál pedig a híg kátrány fortyogott. És most nem voltak jókedvűek, éppen vitatkoztak valamin. M. H. J. eddig sohasem hallotta vitatkozni őket.

— Előbb kérdezzenek meg engem is — mondta dühösen a Beszédes Kátrányozó. — Megszoktam, hogy megkérdezik tőlem, akarok-e valamit csinálni, és én nagyon ragaszkodom ehhez a szokáshoz. Nagyon jó szokás ez.

— Nem biztos, hogy most is megkérdeznék — mondta a másik, akit M. H. J. magának Szűkszavú Kátrányosnak nevezett.

— Elvárom, hogy megkérdezzék tőlem — heveskedett a Beszédes Kátrányozó. — Azt is megkérdezték tőlem, hogy akarom-e ezt a bűdös kátrányt főzni és locsolni. Akarom, mondtam, megkérdezték tőlem szépen, és vállaltam, meg is csinálom becsülettel. Mindig kérdezzék meg tőlem.

— Nem olyan fontos ez a dolog...

— Mindegy. Akkor is kérdezzék meg. Ragaszkodom ehhez, mert nagyon jó szokás ez. Ajánlom, hogy te is ragaszkodj hozzá.

A Szűkszavú Kátrányozó erre nem válaszolt, megpiszkálta a tüzet a vashordó alatt, amelyben a forró kátrány pöfögött.

M. H. J. kíváncsian felemelte látcsövéjét, vajon a Vadász figyel-e a kátrányozókat. Figyelte őket, mert az ablakában ezt olvashatta M. H. J.:

AZ EGYIK TÚL SOKAT BESZÉL.

M. H. J. azonnal válaszolt.

SOKAT BESZÉL, DE ÖNÉRZETES EMBER.

Egy pillanatra feltűnt a katonai távcső, aztán rövid szünet után az újabb papírlap.

DE TÚL SOKAT BESZÉL.

— Őt réteget húzunk rá — mondta lent a Beszédes Kátrányozó.

— Halastavat csinálhatnak ezen a tetőn, akkor sem fog beázni.

M. H. J. pedig azt írta a vadásznak.

DE ÖNÉRZETES EMBER. NEKEM TETSIK.

Akkor M. H. J. lecsapta a színházi látcsövet az ablakpárkányra, az asztalhoz ment, leült, fogta az egyik golyóstollat, és egy ideig rágcsálta a végét, mert szerette írás előtt a golyóstoll végét rágni, aztán belekezdett a regénybe.

Én nem kértem magamra áldást! Jogom van nem kérni, és ezért jogom van nem hinni benne. Nem hiszek az áldásban. Mondhatom ezt itt a karámok közt, ahol a barmok bűze melegít, és ahol álmodni lehet. Az álmodókból egyszer álmofejtők lesznek. Tudom én.

Ha ezt az álmofejtő hallaná! Az Álmofejtő, aki ugyanúgy a mandragórabogyóknak köszönheti létét, akár én, Izsakhár, az erős csontú számár. Rúben, az én testvérbátyám találta a mandragórabogyókat búzaaratáskor, és rohant, vitte azokat anyáknak, aki halk szavú, gyöngge asszony volt, s gyöngék voltak a szemei, veresre duzzadtak szemhéjai, és apánk nem szerette őt. De a másik asszony, a szép Rákhel, akinek addig zárva volt a méhe, meglátta a mandragórabogyókat, elkönyörögte azokat anyánktól, és hálából megengedte, hogy anyánk aznap éjszaka ismét apánkkal álják. S akkor fogantam én, az ötödik veres szemű, későn a sorban, de a csontjaim erősek, erősek akár Rúbené, az elsőszülötté, aki úgy fogant, hogy apánk más asszonyt hitt az ágyában.

De a mandragórabogyók megnyitották a másik asszony méhét is, s megszületett az Álmofejtő...

Áldanom vagy átkoznom kéne-e a mandragórabogyókat? Áldom őket, bár néha átkozhatnám őket. Ó, nem az Álmofejtő miatt. A szél miatt, amely messziről jön, a tengerről, és mire ideér, kegyetlenné válik, megdermeszti csontjainkat, homokot szór rossz, veres szemünkbe.

Apánk sohasem heverészett a karámok közt.

M. H. J. itt abbahagyta az írást. Elégedett volt. Biztos volt benne, hogy most már végig fogja írni a regényt. Elkezdte, megírja,

hosszan, ahogyan azt annyiszor elképzelte sötét utcákban lődörögve, vékony falú szobákban gubbasztva vagy hintaszékben ringatózva. Akármilyen regény lesz, de Izsakháról fog szólni, biztosan jó lesz, mert Izsakháról szólni kell.

Felkelt az asztal mellől, hátrakulcsolta a kezét, járkált a kis szobában, és vidáman fütyörészett, mint ahogyan a Beszédes Kátrányozó szokott fütyörészni a forró, fekete tetőn, amikor jókedve volt. M. H. J. remélte, hogy most is jókedve van, hogy vidáman fütyörészik, hogy legalább érdekes történeteket mesél a társának, hangosan, ahogyan szokta, hogy M. H. J. is tisztán hallgassa.

Kihajolt az ablakon, és még elkaphatta a történet végét.

— . . . sohasem hozta a súlyát. Bencsik Laci remek bokszoló volt, de sohasem hozta a súlyát — magyarázta a Beszédes Kátrányozó, és M. H. J. tudta, hogy a történet végén azok ott lent mindketten jóízűen röhögnek majd. — Bármennyire evett, egy grammot nem tudott hízni. Meccs előtt mindig keksszel tömtük, a legolcsóbb keksszel, ami kapható volt, és aztán nyomtuk bele a vizet. Emlekszem, egyszer egy egész doboz olcsó kekszet megettünk vele, meglocsoltuk vízzel, Bencsik Laci úgy megdagadt, hogy szólni sem bírt. Feltámogattuk a ringbe, egy görbe hátú, fekete, szőrös nyakú pali volt az ellenfele, akit úgy kellett lefogni, alig várta, hogy nekirohanjon Bencsik Lacinak. No, végre elengedték, jött előre, nagyokat suhintott, Bencsik Laci meg csak támolygott, mint a holdkóros. A szőrös pali ütni kezdte, jobbról, balról; kirepült a fogvédő, aztán kapott még egyet, hatalmasat, és kirepült egy kekszdarab. Még egy füles, még egy kekszdarab. Esküszöm, kekszdarabok repültek ki Bencsik Laci szájából. De ettől feléledt. Mintha ólom-súlyoktól szabadult volna meg. Táncolni kezdett, és ütött ő is. Milyeneket tudott ütni! A szőrös, fekete pali kinyúlt, mint a takony. Úgy vitték le a ringből, az arca olyan sárga volt, mint a napraforgó virágja.

Azok ketten lent hangosan röhögtek, és M. H. J. hangosan röhögött a negyedik emeleti ablakból. Vigyorogva átpillantott a Vadászra. A szemközi ablakban már fel volt írva a Vadász véleménye:

TÜLZÁS!

Akadékoskodó ember, állapította meg magában M. H. J. Barát-ságos, de akadékoskodó ember. Nem akart vele vitatkozni, egyetlen szót írt csupán ő is.

LEHET.

Azzal ott hagyta a Vadászt és a kátrányozókat. Kávét főzött

magának, jókedvűen megitta a kávé, és elment hazulról. Besétált a város központjába, útközben többször elvigyorodott, tetszett neki a történet arról a bokszolóról, akit olcsó keksszel tömtek meg, és aki csak akkor lendült bele a küzdelembe, amikor ellenfele kiverte belőle a kekszet. A szép, gömbölyű karú asszony is eszébe jutott néhányszor. A szemében turkál, mindenféle furcsa holmikat talál, még színházi látcsövet is. M. H. J. elhatározta, hogy ezentúl minden reggel lemegy a szeméttárolóhoz és megnézi, hogy milyen furcsa holmikat talál az asszony. Lehet, hogy összebarátkozik az asszonnyal, és az is lehet, hogy egyszer majd meghívja őt abba a szép kertes házba, oda a város szélére. Jóleső érzés lehet vendégségbe menni egy szép, kertes hába.

Később megebédelt M. H. J. Egy talponállóban ebédelt, sült májat evett, mert nemrégiben egy kedves külföldi ismerőse arról áradozott, hogy ebben a talponállóban sütik a legfinomabb, a legkülönlegesebb májat, ilyet ő még sehol a világon nem evett. M. H. J. nem találta sem finomnak, sem különlegesnek a rágós sült májat, de ez sem vette el a kedvét, megivott rá egy korsó hideg sört, és hazaindult. Útközben betért egy önkiszolgálóba, és vett magának vacsorára negyed kiló kenyeret.

Két óra tájban érkezett haza, a kátrányozók éppen abbahagyták a munkát, kioltották a tüzet a nagy vashordó alatt. Meglepően csöndesek voltak, M. H. J. érdeklődve kihajolt az ablakon. Akkor meglátta, hogy a tető egyik sarkán kátránycsíkkal elválasztottak egy nagy négyzet alakú területet. M. H. J.-nek azonnal az ökölvívőring ötlött az eszébe. És igaza volt. A Beszédes Kátrányozó a négyesög közepére állt, és azt mondta:

— No, gyere! Majd meglátod, hogy lehet szökni a ringben egy egész meneten át.

— Nem lehet — rázta a fejét amaz.

— Gyere csak! És üssél nyugodtan. Én nem fogok ütni, menekülni fogok három percig. Egyszer sem fogsz tudni megütni.

— Dehogynem.

— Nem fogsz megütni. Gyere!

A Szükszavú Kátrányozó elindult, és ütött, a Beszédes Kátrányozó pedig elhajolt, hátrált, és körben táncolt. Látszott a mozgásán, hogy bokszolt valamikor. A másik űzte konokul, nagyokat csapott, de nem tudta eltalálni. M. H. J. izgatottan figyelte őket, közben néha az órájára nézett. Már több mint két perce keringtek a tetőn, és akkor a Beszédes Kátrányozó a peremre szorult. Nem tudott el-

menekülni, csak hajlongott, a másik meg hadonászott, mint a motolla. Talán húsz másodperc lehetett még hátra, és M. H. J. biztosra vette, hogy most már betalál az ütés. De akkor a Beszédes Kátrányozó leugrott a tetőről.

Talpra esett, mint a macska, utána azonban mindjárt leült, fájdalmasan sziszegett, és a jobb lábát tapogatta. A térdje ijedten rohan le hozzá.

— Mi van a lábaddal? — kérdezte.

— Nem ütöttél meg — mondta a Beszédes Kátrányozó torz vi-gyorral. — Ha kötelek lettek volna . . .

— A lábad!

— Kificamodott a bokám — mondta.

— Dőlj hátra — mondta a másik, aztán megragadta a kifica-modott lábfejet, és nagyot rántott rajta.

A Beszédes Kátrányozó eltátotta a száját, de nem kiáltott.

M. H. J. átnézett a szemközti bérházra. A Vadász türelmetlenül érdeklődött:

MI TÖRTÉNT?

Azok ketten a félig kész áruháznak az M. H. J. felőli oldalánál ültek, a Vadász tehát nem láthatta őket. M. H. J. válaszolt:

KIFICAMODOTT A BOKÁJA.

A Vadász szokása szerint egyetlen szóval mondott véleményt:

HENCEGETT!

Akadékoskodó, kicsinyes ember, gondolta M. H. J. immár másodszor a nap folyamán, és felírta egy papírlapra:

DE ÁLLJA A SZAVÁT!

A Vadász ismét felmutatta az előző papírlapot:

HENCEGETT!

— Nincs semmi baj — mondta lent a földön a Beszédes Kátrányozó. — Néhány napig bicegni fogok, de nem lesz semmi baj.

M. H. J. gyorsan felírta:

NÉHÁNY NAPIG BICEGNI FOG.

A Vadász továbbra is akadékoskodott:

FEKÜDNI FOG!

Odalent felállt a két kátrányozó, a beszédesebb társa vállába kapaszkodott, és megpróbált ránehezedni a fájós lábára.

M. H. J. örömmel közölte a Vadással:

TALPRA ÁLLT!

De az csökönyösen ismételte:

FEKÜDNI FOG!

Akkor lépkedni kezdtek a kátrányozók. Először egymásba kapaszkodva, aztán elengedték egymást, a fájós lábú bicegett elöl, segítség nélkül is tudott járni, a másik egy méterrel mögötte ment, hogy szükség esetén hozzáugorhasson.

M. H. J. diadalmasan felírta:

SEGÍTSÉG NÉLKÜL JÁR!

Felesleges volt felírnia, a kátrányosok már elhagyták a lapos tetejű áruházat, a Vadász is jól láthatta őket, amint lassan egymás mögött bandukolva mennek hazafelé és köszönnek a munkából hazatérő lakóknak.

M. H. J. a bérház sarkáig kísérte őket a kis színházi látcsővel. Balszerencséjére azonban a hazatérőkre is vetett egy pillantást. És akkor szembe találta magát a már reggel látott ifjú férjjel, aki most is félreérthetetlen mozdulatokat végzett. A jobb karját hajlítgatta M. H. János felé.

M. Holló János éktelenül földühödött. Persze most sem csinálhattott semmit. Nagy, mérges betűkkel felírta egy papírlapra:

NEM TÉGED NÉZLEK, TE MARHA!